Rocznik 1929. Nr. 44.

Gazeta Powiatowa

powiatu świętochłowickiego.

Świętochłowice, dnia 2-go listopada 1929 r.

Wychodzi co sobotę. Redaktor: Siwy, dyrektor biur, Wydział Powiatowy Świętochłowice.
Telefon: Król. Huta 1605, 1611, 1612, 1646, 1647; Katowice 99.

Treść:

DZIAŁ URZĘDOWY

1.

Dot. wyłudzania wsparć.

1. Nowicki Ignacy, urodzony 30. XI. 1909 r. w Zakrzynie, stały mieszkaniec wsi Zakrzyn, gminy Strzałków pow. Kalisz, woj. łódzkiego,

2. Drzyzga Wilhelm, lat 20, przynależny i zamieszkały w Królewskiej Hucie, ul. Ogrodowa 49, Woj. Sląskie, włóczą się po kraju i wyłudzają pod różnemi pozorami zapomogi od związków komunalnych.

Powyższe podaje się do wiadomości z tem, że ewentualnie wypłacone kwoty zwracane nie będą.

Swiętochłowice, dnia 25. X. 1929 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

(—) Szaliński.

2.

Dot. Raka ziemniaczanego
L. dz. O. 3893/11

Łagiewniki Sl., dn. 21. X. 1929 r.

Na terenie w Łagiewnikach kolonji Huty-Hubertusa i Zgorzelca pojawił się rak ziemniaczany.

Wobec powyższego uznaję na podstawie § 4 rozporządzenia Wojewody Sląskiego z dnia 15. XII. 1927 o zwalczaniu raka ziemniaczanego (Dz. U. Sl. nr. 17.) wyżej wymieniony teren jako zarażony.

Stosownie do przepisów § 5 wyżej wymienionego rozporządzenia, zakazuję równocześnie wywozu ziemniaków z Łagiewnik, kolonji Huty-Hubertusa i Zgorzelca do innych miejscowości.

Winni przekroczenia przepisów istniejących będą karani w myśl art. 7. ustawy z dnia 10. XII. 1924 r. (Dz. Ust. Sl. nr. 27) dot. ochrony roślin.

Naczelnik Urzędu Okręgowego

(—) Olszowski.

3.

Zarządzenie.

Z względu na bardzo silny stopień porażenia rakiem ziemniaczanym parceli Franciszka Kasprzyka, Karola Maisa, Piotra Łogiewy, Franciszki Ponzy, Jana Pieszka, Wilhelma Haduki i Franciszka Mocera zakazuję stosownie do § 5 rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 15. VII. 1927 o zwalczaniu raka ziemniaczanego Dz. U. Śl. nr. 17. wywozu ziemniaków z Gminy Ruda do innych miejscowości.

Winni przekroczenia przepisów niniejszych będą karani w myśl art. 7 ustawy z dnia 10. XII. 1924 r. Dz. U. Śl. nr. 27 dot: ochrony roślin.

Ruda, dnia 25. października 1929 r.

Naczelnik Urzędu Okręgowego

(—) Dr. Kopiec.

4.

Powiat Świętochłowice w cyfrach.

Najmniejszym powiatem naszej Rzeczypospolitej Polskiej a najmodszym na Sląsku to powiat Swiętochłowice, utworzony po zmianie suwerenności z tych gmin, które należały za czasów niemieckich do Powiatu Bytom-Wieś oraz tych części miasta Bytom, które przyznano Polsce. W roku 1924 wskutek zniesienia powiatu rudzkiego wcielono gminę Ruda do powiatu Swiętochłowice. To pochopne i nieprzemyślane utworzenie powiatu świętochłowickiego spowodowało, że powiat ten składa się z dwóch części, południowej i północnej, oddzielonych od siebie przez 2 kilometrowy skrawek powiatu Katowice, oraz, że w powiecie niema ani jednego miasta lecz tylko 16 gmin wiejskich:

1. Brzeziny,
2. Brzozowice,
3. Chropaczów,
4. Godula,
5. Kamień,
6. Lipiny,
7. Łagiewniki,
8. Nowy Bytom,
9. Nowe Hajduki,
10. Orzegów,
11. Szarlej,
12. Swiętochłowice,
13. Wielka Dąbrówka,
14. Wielkie Hajduki,
15. Wielkie Piekary,
16. Ruda.

Z tych większości (11) ze względu na ich wielką liczbę mieszkańcow oraz wygląd miasta coprawda nadano charakter miejski, ma to jednak znaczenie tylko pod względem podatkowym i budowlanym. Oprócz na 16 gmin podzielono powiat Swiętochłowice administracyjnie na 9 okręgów policyjnych:

1. Kamień,
2. Szarlej,
3. Chropaczów,
4. Lipiny,
5. Łagiewniki,
6. Ruda,
7. Wielkie Hajduki,
8. Chebzie,
9. Swiętochłowice,

i 16 okręgów stanu cywilnego, które kryją się z gminami z wyjątkiem okręgu stanu cywilnego Brzozowice, do którego należy oprócz gminy Brzozowice jeszcze gmina Kamień, zaś gminę Swiętochłowice podzielono na 2 okręgi stanu cywilnego Swiętochłowice I i II. Obszar powiatu wynosi 81,200425 km² co wynosi 2% powierzchni całego województwa śląskiego (4230 km²). Pod względem terytorjalnym największą gminą to Piekary Wielkie a najmniejszą Hajduki Nowe.

Ludność powiatu wynosiła w dniu 1. X. rb. 215414 osób. Przypada zatem na klm² aż 2654 osób. Mężczyzn liczy powiat w tym dniu 110192 a kobiet 105222. (Zatem nie ma obawy, by dziewczyny świętochłowickie stały się staremi pannami). Przeważająca część ludności bo 211349 jest katolicka, pozatem było w powiecie dnia 1. X. 1929 r 3468 ewangielików, 482 żydów, 94 bezwyznaniowych i 21 grecko-katolików. Pod względem wędrówek wewnętrznych powiat Swiętochłowice jest bardzo ruchliwy, aż 1270 osób przyprowadziło się w wrześniu rb. do powiatu, zaś 1195 się wyprowadziło. Znaczy to, że co 17 minut się ktoś wyprowadza wzgl. przypowadza. Największą gminą pod względem ludności są Swiętochłowice 29627, najmniejszą Kamień 2610.

W dziedzinie naturalnego ruchu ludności wrzesień 1929 r wykazał 219 zawartych małżeństw, z których 1 było mieszane, reszta zaś katolickie. Urodziło się w tym samym czasie 523 dzieci i to 276 chłopców i 247 dziewczynek. Urodzeń martwych było 11, zaś nieślubnych 32. Zgonów zanotowano w tym samym czasie 280 i to 149 mężczyzn a 131 kobiet. Wobec tego wynosił za wrzesień przyrost naturalny 232 osób co na 100 urodzeń wynosi 45 a na 1000 mieszkańców 12,92 przy cyfrze małżeństw 12,2 urodzeń 28,52 a zgonów 15,60 również na 1000 mieszkańców.

Statystyka społeczna powiatu wykazuje, że o bezrobociu w powiecie nie można mówić. Zarejestrowanych było bezrobotnych w dniu 1. X. 1929 r 235 osób z tego 185 mężczyzn a 50 kobiet. Według zawodów nie miało pracy 21 górników, 1 hutnik, 4 murarzy, 12 metalowców, 1 chemik, 59 niewykwalifikowanych robotników, 64 pracowników umysłowych, a 21 przedstawicieli innych zawodów. Powiatowa Kasa Chorych liczyła 1. IX. 1929 r 17699 członków i wypłaciła dla chorych 71678,94 zł zaś ściągnęła w tym czasie składek 96451,25 zł.

Powiat Świętochłowice jest wybitnie przemysłowym. Na jego terenie znajduje się 14 kopalń węgla, 4 koksownie, 6 kopalń kruszczu, 1 płoczka, 5 hut cynkowych, 5 hut żelaza i stali oraz 1 fabryka chemiczna. W górnictwie pracowało 1. X. 1929 r 21844 osób, w tym samym dniu zatrudniono, w koksowniach 1227, w kopalniach kruszczu 5214, w cynkowniach 3636 a w hutach żelaza i stali 15715 robotników. Razem ciężki przemysł zatrudniał 48414 ludzi. $^1/_3$ wszystkich w Polsce zatrudnionych hutników pracuje w powiecie świętochłowickim. Strejkowało w wrześniu 1929 r 1 dzień 134 robotników, świętowało zaś w dwóch hutach po 25 dni od 5-1513 robotników. Uruchomiono we wrześniu 1 nowy szyb.

Podczas kiedy południowa część powiatu jest czesto przemysłowa, w północnej ludność trudni się częściowo a w małej mierzy wyłącznie rolnictwem. W dniu 1. X. r. b. liczono w powiecie 8107 gospodarstw, 43 km² powierzchni powiatu była zasianą, zwierząt gospodarczych naliczono w tym dniu 12647 i to 1929 koni, 962 sztuk bydła rogatego, 3666 sztuk trzody chlewnej i 6100 kóz i owiec. Wypadków zakaźnych chorób zwierzęcych zanotowano 2.

W dziedzinie zdrowotności publicznej zanotowano we wrześniu 48 wypadków zachorowań, na choroby zakaźne, z których 26 miały śmiertelny wynik. 43% wszystkich zmarłych to dzieci poniżej 1 roku, a 8,5% dzieci od 1—5 lat. Zatem 51% wszystkich zmarłych to dzieci. Smiertelność niemowląt na 100 urodzin wynosiła we wrześniu w całym powiecie 23,6; z gmin wykazują najniższe cyfry te gminy, w których istnieją poradnie dla matek i dzieci. Są to gminy Nowy Bytom 15.01%, Ruda 10% i Swiętochłowice 22,02%, gdzie jednak poradnia istnieje dopiero od kilku miesięcy. Najwyższą śmiertelność niemowląt wykazuje Godula 50%, Łagiewniki 40%, i Szarlej 34%. W szpitalu powiatowym leczono we wrześniu 91 chorych, 71 zwolniono jako wyleczonych, 3 jako niewyleczonych, 5 zmarło. Nowych chorych przyjęto 74.

Wybudowano we wrześniu 21 mieszkań, zaś 2 mieszkania zburzono, wskutek przebudowy. Pożarów wybuchło 6, w czasie od 1. VII. do 1. X. 1929 r.

Dla spożycia zabito we wrześniu 1570 świn, 173 krów, 40 cieląt, 29 kóz, 29 buhaji i 5 wołów o łącznej wadze 295851 kg.

Przestępstw popełnionio we wrześniu 1929 r. 2345. W 26 wypadkach sprawców nie wykryto. Aresztowano 49 osób, mianowicie 43 mężczyzn 4 kobiety i 2 nieletnich. Ukarano w drodze administracyjnej 1236 osób i to przeważnie za przekroczenie przepisów drogowych, sanitarnych i wybryki popełnione w stanie nietrzeźwym. Policjantów przypada 1 na 700 mieszkańców.

Do Komunalnej Kasy Oszczędności przybyło we wrześniu 412 osób, aby tam na kontach oszczędnościowych ulokować 614285,39 zaś 364 osób z kont swych odebrało 1028734,86 zł, tak, że stan kont oszczędnościowych wynosił w dniu 1. X. 1929 r. 4888808,60 zł.

Kogo wyżej przytoczone cyfry bliżej interesują znajdzie je i inne jeszcze dane w dodatku miesięcznym do „Gazety Powiatowej“ powiatu świętochłowickiego „Wiadomości Statystyczne pow. świętochłowickiego.

KOMUNIKAT

Dnia 28. X. 29 r. odbyło się w restauracji p Żemlaka (dawniej Fromer) w Świętochłowicach zebranie samodzielnych krawców pod przewodnictwem mistrza krawieckiego p. Jakóba Respondka z Wielkich Hajduk, na którem większością głosów uchwalono przystąpić do utworzenia Przymusowego Cechu Krawców i Kuśnierzy w Świętochłowicach. Do tymczasowego zarządu Cechu wybrano na:

1. cechmistrza: Jakóba Respondka w Wielkich Hadukach,
2. sekretarza: Rudolfa Zgrzebnioka w Swiętochłowicach,
3. skarbnika; Dominika Szendzielorza w Swiętochłowicach.

OGŁOSZENIA

Dom Sanitarny

Druk K. Leksan, Świętochłowice.